
Onderzoeksagenda 2016-2017

RekenKamer
MAASTRICHT

Onderzoeksagenda Rekenkamer Maastricht 2016-2017

Elk jaar stelt de rekenkamer haar onderzoeksagenda vast met daarin een overzicht van de geplande onderzoeksonderwerpen.

Hoe komt de onderzoeksagenda tot stand?

De rekenkamer houdt een long list bij van mogelijke toekomstige onderzoeksthema's. Die thema's kunnen voortkomen uit de politieke actualiteit, suggesties van de gemeenteraad en burgers en vanuit verworven inzichten binnen de rekenkamer zelf. Over deze long list overlegt de rekenkamer jaarlijks met de raad, sinds 2015 is dat de Commissie Begroting & Verantwoording.

Vervolgens besluit de rekenkamer welke onderwerpen in het komend jaar daadwerkelijk zullen worden onderzocht. De criteria die de rekenkamer bij de keuze van de onderzoeksonderwerpen hanteert, zijn vermeld in het Reglement van Orde:

- Maatschappelijk belang: raakt het onderwerp het functioneren van de lokale samenleving als geheel of de belangen van omvangrijke of belangrijke doelgroepen?
- Gerede twijfel over doeltreffendheid: beleid dat vermoedelijk niet het verwachte effect oplevert.
- Gerede twijfel over doelmatigheid: beleid dat vermoedelijk niet efficiënt wordt uitgevoerd (te hoge kosten in verhouding tot resultaat).
- Gerede twijfel over rechtmatigheid: middelen die vermoedelijk niet worden besteed aan zaken waarvoor ze bestemd zijn c.q. het niet of anders uitvoeren van genomen besluiten.
- Beleidsrisico: beleid waarvan de uitvoerbaarheid veel onzekerheden kent.
- Financieel belang en risico: beleid waarin veel gemeentegeld omgaat en de gemeente grote financiële risico's loopt.
- Variatie: spreiding over de beleidssectoren van de gemeente.

Onderzoeken 2016 en 2017

In de eerste maanden van 2016 is alle onderzoekscapaciteit van de rekenkamer besteed aan drie in 2015 gestarte onderzoeken:

1. Onderzoek naar de toegankelijkheid beleidsinformatie. De rekenkamerbrief is in maart 2016 aan de raad aangeboden.
2. Onderzoek naar het sportaccommodatie- en tarievenbeleid. Doel is om het onderzoek in de zomer van 2016 af te ronden, en na de ambtelijke en bestuurlijke wederhoor zal aanbidding aan de raad in het najaar kunnen plaatsvinden.

3. Onderzoek naar het winkelleegstandsbeleid. De rekenkamer heeft een beknopt vooronderzoek uitgevoerd en het op basis daarvan opgestelde Plan van aanpak is u in de maand mei toegezonden. Doel is om de raad na de zomer een beknopte rapportage te doen toekomen.

Zodra capaciteit beschikbaar komt, willen we op basis van de onderzoeksagenda nieuw onderzoek opstarten. Omdat 2016 inmiddels al een eind gevorderd is, heeft de rekenkamer een agenda voor 2016 én 2017 opgesteld. De komende maanden zal worden begonnen met de voorbereiding van één van de hieronder opgesomde onderzoeksonderwerpen. Het is ons streven om in 2016 en 2017 drie of vier van de hieronder genoemde onderwerpen op te pakken.

Cultuur

De rekenkamer wil graag onderzoek doen naar de positionering en aansturing van de grote culturele organisaties van Maastricht. In het voorjaar van 2016 heeft het college een nota vastgesteld die de richting aangeeft waarin de drie culturele organisaties Centre Céramique, NHMM en Kumulus, die sinds 1 januari 2013 organisatorisch in elkaar zijn geschoven, zich de komende jaren moeten ontwikkelen. De drie organisaties zijn, net als het Theater aan het Vrijthof, onderdeel van de gemeentelijke organisatie. Elders in het land wordt door de meeste gemeenten en brancheorganisaties ingezet op externe verzelfstandiging. Maastricht is één van de weinige grote gemeenten in Nederland die haar grote culturele instellingen niet extern heeft verzelfstandigd. Is daar bewust voor gekozen, en wat zijn de consequenties van deze positionering? Dat zijn vragen waar de rekenkamer onderzoek naar wil doen.

Armoedebeleid

Armoedebeleid is maatschappelijk gezien zeer relevant en actueel, zeker in Maastricht. Maastricht kent meer armoede dan gemiddeld in Nederland. In het Coalitieakkoord uit 2014 was het dan ook een prioriteit: "Innovatie van het armoedebeleid met extra aandacht voor preventie en het bieden van een duurzaam perspectief." De rekenkamer wil een vooronderzoek uitvoeren om in kaart te brengen wat er sinds de start van de huidige coalitieperiode is gebeurd. Op grond daarvan zal worden besloten of en op welk moment er aanleiding is om het beleid en/of de uitvoering aan een nader onderzoek te onderwerpen, op bijvoorbeeld interne consistentie, uitvoering (deels in regionaal verband) en effectiviteit, mogelijk met behulp van een vergelijking met één of meer andere steden.

Geusseltbad

Het Geusseltbad is een dossier dat de Maastrichtse politiek al jaren bezighoudt. In december 2015 is een evaluatie (door een extern bureau) gepresenteerd aan de raad. Op basis daarvan wordt een nieuwe meerjaren-exploitantiebegroting voor het Geusseltbad opgesteld. De rekenkamer wil in 2017 onderzoek doen naar het dossier, bijvoorbeeld door een evaluatie van de besluitvorming en de eerste periode van exploitatie uit te voeren.

Opvolgonderzoek vindbaarheid gemeentelijke beleidsinformatie

In reactie op de rekenkamerbrief 'Zoektocht naar gemeentelijke beleidsinformatie' van maart 2016 heeft het college binnen een jaar forse verbetering van de online vindbaarheid van beleidsdocumenten toegezegd. De rekenkamer zal in 2017 de effecten van de genomen maatregelen onderzoeken.

Sociaal domein – jeugdzorg

Op de long list stond al enige tijd een onderzoek naar de risico's in het sociale domein. De rekenkamer zal dit onderwerp komend jaar oppakken en toespitsen op de jeugdzorg. Het onderzoek zou zich kunnen richten op de vraag of de gemeente de (financiële) risico's in de jeugdzorg voldoende in kaart heeft gebracht en of er adequate maatregelen zijn getroffen om de risico's te monitoren en te beheersen. Vanzelfsprekend zal de

regionale samenwerking op dit terrein in het onderzoek worden meegenomen. Een korte verkenning zal moeten uitwijzen wat de meest relevante invalshoek is.

Woonbeleid

De rekenkamer wil het beleidsterrein wonen onder de loep nemen, mede vanwege de Herzieningswet Toegelaten instellingen, die de rollen en taken van corporaties en gemeenten opnieuw heeft gedefinieerd. Kern van het nieuwe rijksbeleid is dat gemeenten via het gemeentelijk woonbeleid meer sturing krijgen op de werkzaamheden van de corporaties. De gemeente kan thema's agenderen en eventueel (prestatie)afspraken maken met de corporaties. Een kort vooronderzoek kan helpen bij het nader afbakenen van de onderzoeksvragen. Het rekenkameronderzoek zou zich kunnen richten op de vraag of de gemeentelijke ambities die in 2015 zijn geaccordeerd op het terrein van het woonbeleid daadwerkelijk worden gerealiseerd, en of de gemeente voldoende gebruik maakt van de mogelijkheden die de nieuwe wet gemeenten biedt.

Bestuurlijke samenwerking

Eind 2015 heeft de rekenkamer een rapport over bestuurlijke samenwerking en de rol van de raad daarbij aangeboden aan de raad. De presentatie van dit rapport zal in 2016 het startpunt zijn van een traject voor de raad over dit uiterst belangrijke en actuele thema.

In vervolg hierop wil de rekenkamer in 2017 graag een concrete casus nader onderzoeken. Mogelijke opties zijn de Regionale Uitvoeringsdienst (RUD) Zuid-Limburg, de GGD of de MTB, maar de rekenkamer wil de raad expliciet uitnodigen een andere casus aan te dragen.

Lessen uit het A2-project (voor de langere termijn-agenda)

Het A2-project is het grootste project waarin de gemeente Maastricht ooit heeft geparticipeerd. In termen van planning en financiën gaat het vooralsnog goed, maar er zijn ongetwijfeld lessen te leren voor de gemeente (college, raad en ambtelijke organisatie) als het gaat om de organisatie, de gekozen pps-constructie, risicobeheersing, informatievoorziening en mogelijke andere aspecten. De rekenkamer zou die analyse graag maken als het project (grotendeels) is afgerond.

Shared Service Center Zuid-Limburg (SSC-ZL) (voor de langere termijn-agenda)

De rekenkamer overweegt om op een later tijdstip onderzoek te doen naar de voortgang, het functioneren en de gevolgen van het Shared Service Center, mogelijk in overleg of samenwerking met de rekenkamers van de andere deelnemende gemeenten in de regio.

Tot slot

Mocht u vragen of opmerkingen hebben naar aanleiding van deze onderzoeksagenda, dan hoort de Rekenkamer Maastricht dat graag.

De rekenkamer wil naast de programmering van de onderzoeken zoals hierboven genoemd graag enige ruimte houden om flexibel te kunnen reageren op een verzoek vanuit de gemeenteraad of de inwoners om een onderzoek in te stellen. Ook daartoe nodigen wij eenieder graag uit.

De Rekenkamer Maastricht biedt deze Onderzoeksagenda hierbij aan ter kennisneming aan: de gemeenteraad, het college van B&W en de gemeentesecretaris.

Maastricht, 20 juni 2016